

Yeni Teşvik Sistemleri ve Madencilik Sektörü

Prof. Dr. MUSTAFA TOPALOĞLU
Avukat-YMM

I- 2012/3305 SAYILI KARARNAME ÇERÇEVESİNDE YAYIMLANAN YENİ TEŞVİK SİSTEMİNİN MADENCİLİK SEKTÖRÜNE YANSIMASI

Bakanlar Kurulunun 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da madencilik sektörü özel olarak ele alınmıştır. Yeni teşvik sisteminde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen bazı yatırım konuları öncelikli olarak belirlenmiş ve bu konularda yatırım yapan yatırımcılara ülkenin neresinde veya hangi bölgesinde olursa olsun 5. bölgede uygulanan teşvik ve desteklerine sahip olacağını hüküm altına almıştır.

Karara göre öncelikli yatırım konuları hakkındaki 17. maddesinin g bendinde belirtildiği üzere, 3213 sayılı Maden Kanununa göre I. Grup olarak öngörülen madenler ve diğer gruplarda yer alıp mıcır olarak kullanılan madenler teşvik sistemi kapsamı dışında tutulmuştur. Yine İstanbul ilinde

gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları da teşvikten yararlanamayacaktır. Bu iki istisnanın dışında Türkiye'nin neresinde olursa olsun maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilecektir. Ancak, söz konusu madencilik yatırımları, 6. bölgede yer almaları halinde daha avantajlı olan 6. bölge desteklerine tabidir.

Yeni teşvik sisteminde 2012/3305 sayılı kararın 17/g maddesine istinaden, sektöre sağlanacak teşvik unsurları aşağıda bölgesel teşvik uygulamalarında sağlanan destekler bölümünde yer aldığı üzere madenler için önemli bir fayda sağlayacaktır.

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ – SAĞLANAN DESTEKLER		
Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Büyük Ölçekli Teşvik Uygulamaları
KDV İstisnası	KDV İstisnası	KDV İstisnası
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Gümrük Vergisi Muafiyeti	Gümrük Vergisi Muafiyeti
Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge Yatırımları İçin)	Vergi İndirimi	Vergi İndirimi
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (Tersanelerin Gemi İnşa Yatırımları İçin)	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
	Yatırım Yeri Tahsisi	Yatırım Yeri Tahsisi
	Faiz Desteği (3'ncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı Bölgelerdeki Yatırımlar İçin)	Faiz Desteği
	Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6'ncı Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin).	Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6'ncı Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin).
	Sigorta Primi Desteği (6'ncı Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin).	Sigorta Primi Desteği (6'ncı Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin).

Birçok vergi kanununda değişiklik yapan 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda yeni teşvik sisteminin uygulanmasına ilişkin gerekli olan yasal düzenlemeler de yer almakta olup, yeni teşvik sistemine ilişkin;

- Bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması amacıyla, göreceli olarak daha az gelişmiş illerde yatırım ve istihdamın artırılması için, gelir vergisi stopajı teşviki ve sigorta primi ve işveren hissesinin bir kısmının da Devletçe karşılanması suretiyle yatırımcının üzerindeki istihdamdan kaynaklı yüklerin azaltılmasına yönelik Gelir Vergisi Kanunu'na geçici 80. madde eklendiği ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 2. maddesinin değiştirildiği,

- Sanayinin yapısal ve teknolojik dönüşümünü sağlayacak, yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren stratejik yatırımlar ve büyük ölçekli yatırımların desteklenmesi, yatırım teşvik unsurlarının etkinliğini artırıcı nitelikte yeni teşvik yöntemlerinin uygulamaya konulması amacıyla 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin değiştirildiği,

- Asgari 500 milyon Türk Lirası sabit yatırım öngörülen stratejik yatırımlar için inşaat işleri nedeniyle yüklenilen katma değer vergisinin ilgili takvim yılının sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen kısmının izleyen yılda mükellefe iade edilmesine yönelik Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen Geçici 30'uncu madde ile yeni bir teşvik unsuru getirildiği,

- İndirimli kurumlar vergisi uygulamak suretiyle yatırımlara Devlet katkısı sağlanması teşviki kapsamında; hali hazırda yatırımların işletmeye başlanmasından sonra yararlanılabilen indirimli kurumlar vergisi uygulamasından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde yapılan değişiklik ile yatırım döneminde de yararlanılabilmesi imkanı getirildiği, bu bağlamda teşvik belgesi kapsamında yatırımlara sağlanan katkı tutarının %80'e kadar olan kısmının yatırım döneminde ve işletmenin diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına da indirimli kurumlar vergisi uygulamak suretiyle sağlanabilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verildiği,

görülmektedir.

Stratejik Yatırımların

Uygulamaları

KDV İstisnası

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Vergi İndirimi

Sigorta Primi

İşveren Hissesi Desteği

Yatırım Yeri Tahsisi

Faiz Desteği

İr Vergisi Stopajı Desteği (6'ncı
yede Gerçekleştirilecek Yatırımlar
İçin).

Sigorta Primi Desteği (6'ncı Bölge
Yatırımlar İçin).

II- YENİ TEŞVİK SİSTEMİNDE YERALAN DESTEK UNSURLARININ MADENCİLİK SEKTÖRÜNE OLAN KATKILARI

Gerek yeni teşvik sistemi kapsamında sağlanan destek unsurları açısından gerekse 6322 sayılı Kanun ile getirilen yasal düzenlemelere, 2012/3305 sayılı karara ve 2012/1 no'lu tebliğe göre desteklerin madencilik sektörüne yönelik teşvikleri aşağıdaki tabloda destek unsurları başlıkları altında toplanmaktadır.

BÖLGESEL TEŞVİKLER							
DESTEK UNSURLARI		I	II	III	IV	V (Maden istihraç/işleme)	VI
KDV İstisnası		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Maliyeti		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
Sigorta Primi İşveren His. Desteği (Destek Süresi)	OSB İçi	20	25	30	40	50	55
	OSB Dışı	2 YIL	3 YIL	5 YIL	6 YIL	7 YIL	10 YIL
	OSB İçi	3 YIL	5 YIL	6 YIL	7 YIL	10 YIL	12 YIL
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği		YOK	YOK	VAR	VAR	VAR	VAR
Gelir Vergisi Stopaj Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 YIL
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (Destek Süresi)		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 YIL

1. KDV İSTİSNASI

2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın 10. maddesinde belirtildiği üzere 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

2. GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

Kararnamenin 9. maddesinde gümrük muafiyeti düzenlenmiştir. Bu muafiyet 5. bölgede uygulanan teşvik ve desteklerine sahip olacağını hüküm altına alınan maden istihraç yatırımları ve/veya maden işletme yatırımları için de var olan bir destek

unsurudur. Bu kapsamda katma değer vergisi istisnasında olduğu gibi, teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan koşulları sağlamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari yatırım tutarının üzerindeki tüm teşvik belgeli yatırımlar için uygulanabilecek bir teşvik aracıdır.

Yine kararnamenin 9/6. maddesinde, teşvik belgesine müracaat edilme şartı ile teşvik belgesine bağlanmamış makine ve teçhizatın ithaline de Bakanlığın görüşüne istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilmektedir. Bu madde maden istihraç yatırımları ve maden işleme yatırımlarının vazgeçilmez parçası olan makine ve teçhizatların ithalatı esnasındaki muafiyet açısından da büyük önem arz etmektedir. Uygulama sürecinde teminatla ithalatta, bir defada

verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içerisinde teşvik belgesinin düzenlenememiş olması halinde süre uzatımı için Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde (ek süreler dahil) teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat etmesi gerekir, aksi takdirde teminat irat kaydedilmektedir.

3. İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ ORANI YOLUYLA YARARLANILACAK DESTEK

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, gelir veya kurumlar vergisi öngörülen yatırıma

katkı tutarına ulaşmaya kadar bölgelere göre değişen oranlarda vergi indirimine konu edilmekte olup, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren sadece bu yatırımdan elde edilen kazançta uygulanabilmektedir.

Bu durum yatırımcılar açısından, yatırımın finansmanında katkı sağlaması açısından çok yeterli görülmemiş ve eleştiri konusu edilmiştir. Destekten sadece işletme döneminde ve yatırım teşvik belgesi konusu yatırımdan elde edilen kazanç üzerinden yararlanılması halinde, destekten yararlanma suresi uzayabilmekte, ayrıca, yatırımcıların diğer ekonomik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların yatırıma yönlendirilmesi zorlaşmaktadır. Yeni teşvikle, yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanması imkanı getirilmek suretiyle, yatırımların

finansmanına daha yatırım aşamasında destek sağlanmakta, böylece yatırımlar daha fazla özendirilmektedir.

KVK 32/A maddesinde yapılan değişiklik ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile belirlenecek illerde, yatırıma başlama tarihinden itibaren ilgili maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, toplam yatırıma katkı tutarının % 50'sini ve gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere; yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle yatırıma katkı tutarını kısmen kullandırmaya, bu oranı her bir il grubu için % 80'e kadar artırma veya % 0'a kadar indirme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Böylece yatırımcı yatırımlarını tamamen bitirmeden teşvik unsurlarından yararlanmaya başlamaktadır.

Buna göre kurumlar, yatırıma başlama tarihinden itibaren, hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben;

- 2, 3, 4, 5, ve 6. bölgelerde yapılacak yatırımlar için,
- Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen yatırıma katkı oranına göre hesaplanan yatırıma katkı tutarı kadar ve
- yatırım döneminde gerçekleşen yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere,
- yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle yatırıma katkı tutarını kısmen kullanabileceklerdir.

2012/3305 sayılı Karara göre, 31.12.2013 tarihine kadar başlanacak yatırımlar için bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar için ayrı ayrı olmak üzere, öngörülen yatırıma katkı tutarı, vergi indirim oranı ile yatırım ve işletme döneminde uygulanacak yatırıma katkı oranları aşağıda yer almaktadır.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA VERGİ İNDİRİMİ				
Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Vergi İndirim Oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
I. Bölge	15	50	0	100
II. Bölge	20	55	10	90
III. Bölge	25	60	20	80
IV. Bölge	30	70	30	70
V. Bölge	40	80	50	50
VI. Bölge	50	90	80	20

Örneğin, Bursa bölgesinde mermer istihracında bulunan bir maden şirketi (Bursa ili 1. Bölgede bulunmasında rağmen) 5. bölge teşviklerinden faydalanacağından, 20.000.000 TL tutarındaki bölgesel teşvik kapsamında yapmış olduğu bir yatırım üzerinden % 40 yatırıma katkı oranı hesaplanacaktır. Hesaplanan 8.000.000 TL yatırıma katkı tutarı indirimli kurumlar vergisi yoluyla devlet tarafından sağlanacaktır. 8.000.000 TL tutarındaki yatırıma katkı tutarının % 50'si olan 4.000.000 TL yatırım döneminde elde edilen

tüm kazançlar üzerinden, % 50'si olan 4.000 000 TL ise işletme döneminde elde edilen kazanç üzerinden indirimli kurumlar vergisi yoluyla yatırımcıya geri verilebilecektir. Ancak yatırım döneminde indirim konusu edilecek tutar gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşamayacaktır.

6322 sayılı Kanunun 39. maddesinde öngörülen ve 5520 sayılı KVK 32/A maddesi kapsamında yatırım döneminde diğer kazançlar üzerinden katkı tutarı kullandırılmasına ilişkin düzenleme

01.01.2013 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

Yukarıda belirtilen yatırıma katkı oranları, yatırım ve işletme dönem oranları 31.12.2013 tarihine kadar başlanan yatırımlar için geçerlidir. 01.01.2014 tarihinden sonra başlayan 5. bölge yatırımları kapsamında değerlendirilen maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları için oranlar ilgili tarihte düşmektedir.

Bu çerçevede yatırıma katkı oranı %30, kurumlar vergisi indirim oranı %70 ve uygulanacak kurumlar vergisi oranı da %6 olarak dikkate alınacaktır.

4. SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

Yeni teşvik sistemi kapsamında diğer bir teşvik unsuru olarak belirtilen ve yapılacak olan yatırımlarda istihdam edilecek işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işçi ve işveren hissesinin belli bir kısmı ya da tamamının devlet tarafından karşılanmasına yönelik olarak 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 2'nci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişiklik ile yatırımlarda Devlet yardımları çerçevesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen illerde yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımlarda yatırımcılar üzerindeki istihdama ilişkin yükün azaltılması amaçlanmaktadır. 2012/3305 karar çerçevesinde 5. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlara ilişkin istihdam edilen ve 31.12.2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar için süre ve oranları 12. maddenin 2. ve 4. fıkrasında açıkça belirtilmiş olup, 2012/1 no'lu tebliğ çerçevesinde uygulama detayları vurgulanmıştır. Bu bağlamda desteklenen yatırımların süre ve oranları şu şekildedir;

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	1/1/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
1	2 yıl	-
2	3 yıl	-
3	5 yıl	3 yıl
4	6 yıl	5 yıl
5	7 yıl	6 yıl
6	10 yıl	7 yıl

Ayrıca, yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçmemektedir.

	Bölgesel Teşvik Uygulamaları
Bölgeler	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	10
2	15
3	20
4	25
5	35
6	50

Yukarıda da belirtildiği üzere 5. bölge kapsamında değerlendirilen madencilik sektöründeki istihdamlar, yedi yıl boyunca 2012/1no'lu tebliğin 14'ncü maddesinde yer alan şartları yerine getirmek şartıyla sigorta primi işveren hissesi desteğinin sabit yatırım tutarına oranının % 35 olarak kullanacaklardır.

5. FAİZ DESTEĞİ

Faiz desteği de katma değer vergisi ve gümrük vergisi muafiyeti gibi 2012/3305 sayılı kararname ile yürürlükten kaldırılan 2009/15199 sayılı kararname içinde yer alan ve geçmişte uygulanan bir destektir.

Yeni teşvik sistemi kapsamında diğer bir teşvik unsuru olarak belirtilen ve yapılacak olan yatırımlarda istihdam edilecek işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işçi ve işveren hissesinin belli bir kısmı ya da tamamının devlet tarafından karşılanmasına yönelik olarak 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 2'nci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Yapılan düzenlemeye göre, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin 5. bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde, azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.

Ayrıca, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz desteği tutarları 5. bölgede 700.- bin (yediyüzbin) Türk Lirasını geçemeyecektir. Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılacak olup, kullanılmış makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teşebbüsleri dahil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz desteği uygulanmamaktadır. Kullanılan kredilerin faiz, kar payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlığa bildirilir ve Bakanlıkça faiz desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildirim takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksamaması halinde faiz desteği ödemesine son verilir. Kararda Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumu da öngörülmüştür. Bu çerçevede teşvik belgesinde öngörülmüş şartıyla ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteği ödemesine devam etmek zorundadır, aksi takdirde faiz desteği uygulaması durdurulmaktadır.

Faiz desteği ödemesinin yapılabilmesi için 2012/1 no'lu tebliğin 4. fıkrasının a ve b bentlerine göre 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının, 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilât dairelerine müracaat tarihinden önceki on beş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun olmadığına, tevsik edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere belgelendirilmediği takdirde faiz desteğinden yararlanılması söz konusu olmayacaktır. Bakanlıkça faiz desteği ödemelerinin vadeyi takip eden ayın sonuna kadar yapılması esas olup, hazine nakit dengesi veya diğer zorunlu haller nedeniyle ödeme tarihinde Bakanlıkça değişiklik yapılabilmektedir.

III- MADEN TEŞVİKLERİNİN 2012/3305 SAYILI KARARNAME VE GEÇİCİ 2 NCİ MADDE KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Kararnamede daha önceki var olan teşvik belgelerine ilişkin uygulamanın hangi doğrultuda yapılacağına da yer verilmiştir. Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam edilecektir. Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 1.1.2012 tarihinden bu Kararı yayımı tarihine kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanacaktır.

Yeni teşvik sisteminde yer alan destekler, var olan önceki kararlara ilişkin alınan teşvik belgeleri ile karşılaştırıldığında çok daha geniş avantajlara ve oranlara sahiptir. Örnek olarak, madencilik sektöründe 01.11.2011 tarihinde alınan teşvik belgesinde yer alan yatırıma katkı oranı %15 ve vergi indirim oranı %50 iken, 2012/3305 sayılı kararda bu oranlar 5. bölge teşvik kapsamında değerlendirildiğinden dolayı, 31.12.2013 tarihine kadar başlanacak yatırımlarda yatırıma katkı oranı %40, vergi indirim oranı %80, 01.01.2014 tarihinden sonra başlayacak yatırımlarda da yatırıma katkı oranı %30, vergi indirim oranı da %50 olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, önce alınan belgelerde

sigorta işveren payı destek süresi teşvik belgesinin kapanışından sonra bu süreçte istihdam edilen işçi sayısı kadar 24 ay olmasına rağmen, yeni sistemde 5. bölge teşvikleri kapsamında 2012/1 no'lu tebliğin 14. maddesinde yer alan şartları yerine getirmek koşulu ile yedi yıl boyunca yararlanma imkanı tanınmaktadır. Bu aşamada vergi indirimi konusunda sektörle ilgili 2012/3305 sayılı kararnamenin 15. maddesinin 6. fıkrası gereğince arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamamaktadır.

Ayrıca, 01.01.2012 tarihinden önce alınan teşvik belgelerine sahip olanlar da ilgili belgeleri ile yeni teşvik sisteminden yararlanamamaktadır. Eski teşvik belgesi olup da yeni teşvik sisteminden yararlanmak isteyenler, önceki teşvik belgesinde yer alan asgari yatırım tutarının gerçekleştirilmesi ve 2012/1 no'lu tebliğin 23 üncü maddesinde bulunan süreçleri yerine getirilmesi şartı ile belgenin kapanış işlemlerini tamamlayabilir. Yine ilgili tebliğin 4, 5, 6 ve 7'nci maddeleri çerçevesinde yeni teşvik belgesi müracaatında bulunulabilmektedir. Bu prosedürde sektör ile ilgili olarak, 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece 17.07.2008 tarihli ve 26939 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği eki listelerde yer alan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması

Yine sektöre yeni teşvik sistemi kapsamında getirilen bir yenilik de rödovans sözleşmeleri hakkındadır. Bu çerçevede kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları ilk defa teşvik kapsamına alınmıştır. Rödovanslı madencilik yatırımlarında teşvik belgesi başvurusu için sözleşme/anlaşma yapılan kamu kurumu veya iştirakinden yazı alınması gereklidir.

gereken yatırım konuları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı da müracaatta aranacak belgeler arasında yer almaktadır.

Teşvik belgesi için yapılan başvuru tarihinden önce gerçekleştirilen yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında kabul edilmemektedir.

Kararnamenin yayımlanmasından önce 2012 yılında alınan eski teşvik belgeleri için de yukarıda değinildiği gibi talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanılacaktır. Aksi takdirde var olan eski teşvik belgesinde bulunan desteklerden faydalanılacaktır.

Yine sektöre yeni teşvik sistemi kapsamında getirilen bir yenilik de rödovans sözleşmeleri hakkındadır. Bu çerçevede kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları ilk defa teşvik kapsamına alınmıştır. Rödovanslı madencilik yatırımlarında teşvik belgesi başvurusu için sözleşme/anlaşma yapılan kamu kurumu veya iştirakinden yazı alınması gereklidir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde yer alan kömürler de yine ilk defa teşvik kapsamına alınmıştır. Kömür istihraç yatırımlarında teşvik belgesi müracaatı için; kömürün, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C"

kategorisinde olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan yazı alınacaktır.

Yeni teşvik sistemi ilgili yasal düzenlemeler ile madencilik sektörüne yönelik olarak çok ciddi adımlar atılmış ve madenlerin ülke ekonomisinde ayrıcalıklı bir yerde bulunduğu vurgulanmış olmaktadır. Söz konusu kararnamenin ve tebliğin uygulama aşamalarında oluşacak aksaklıklar gerekli düzenlemeler ile düzeltilmelidir.

Her şeye rağmen madencilik sektörünün gelecekte büyüme göstermesini sağlamaya yönelik teşvik altyapısının kurulmuş olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. Sektöre bir ivme kazandıracak olan teşvik destek unsurlarından yararlanmak isteyen sektör ilgilileri, başvurularını 2012/3305 sayılı kararname ve 2012/1 sayılı tebliğin yukarıda belirtilen maddeler çerçevesinde yapmalıdırlar.

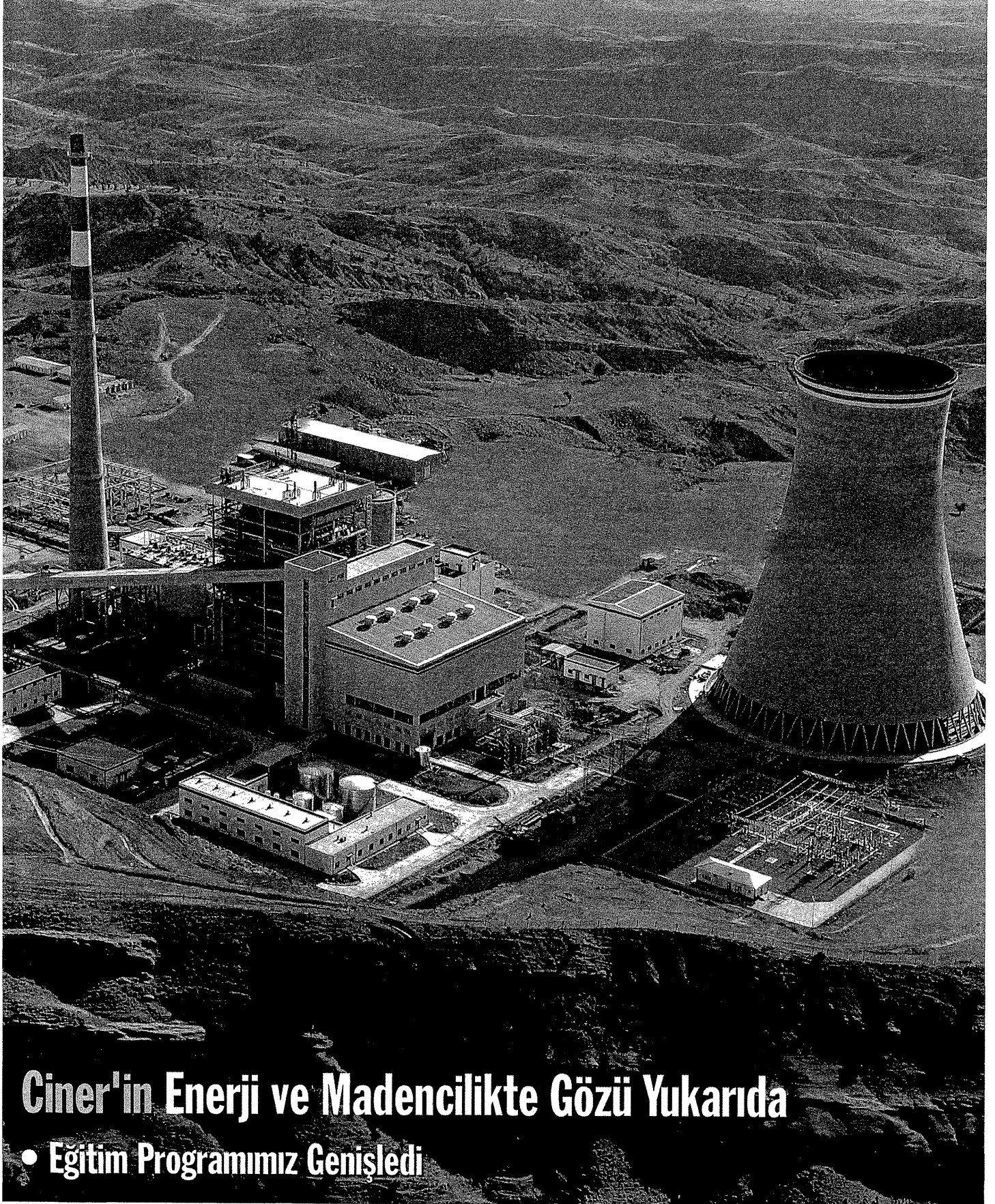
Ayrıca, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 01.01.2012 tarihinden önce alınan teşvik belgeleri ile ilgili olarak, yeni teşvik sisteminden faydalanabilmeleri için bu belgelerin kapanış işlemlerini başlatıp, yeni teşvik belgesi müracaatlarını yapmaları gerekmektedir.

Karara ilişkin uygulama tebliği de teşvik sürecine netlik kazandırdığından dolayı sektör yatırımcısının hızla hareket etmesi, ülke ekonomisi ve madencilik sektörü açısından önemli faydalar sağlayacaktır.

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

Ciner'in Enerji ve Madencilikte Gözü Yukarıda

• Eğitim Programımız Genişledi